

Міненко Г. М. Кадровий потенціал як важливий чинник в системі підготовки педагогічних фахівців / Г. М. Міненко // Організація навчально-виховного процесу: з досвіду роботи вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації. Випуск 10. – Немішаєве : Інтас, 2007. – С. 57–60.

У статті розглянуто досвід Лисичанського педагогічного коледжу у забезпеченні постійної й різнопланової роботи щодо вдосконалення методичного й оновлення освітньо-інформаційного рівня викладача.

Ключові слова: педагогічний колектив, новітні технології, професійна діяльність, професійна майстерність.

КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ФАХІВЦІВ

Г. М. Міненко
(Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного педагогічного
університету імені Тараса Шевченка)

Сучасне людство вступило в епоху електронних технологій і будує інформаційне суспільство у глобальному масштабі. Світ ідей змінюється швидше, ніж відбувається зміна поколінь. Докорінно змінюється парадигма філософії освіти.

Процеси глобалізації, інтеграції в Європейський і світовий освітянський простір, політичні, господарсько-економічні і соціально-культурні особливості нинішнього етапу розвитку України вимагають глибокого перетворення традиційної структури освіти, яка була б спроможною до формування принципово нового типу особистості. Ідеться насамперед про новий тип особистості спеціаліста, адекватного за своїми якостями суспільним змінам. Адже освіта, яка потім трансформується в науку і технології, – є першоджерелом формування інтелекту держави, а особистість вчителя – її головним механізмом.

Нині суспільно-освітня функція вчителя трансформується в організатора самостійного навчання учнів і осмислення ними здобутої інформації. Отже, має відбутися зміна суті підготовки педагогічних кадрів, спроможних не тільки бездоганно навчати, а й адаптувати учнів до наявної навчальної ситуації, оскільки школа із суто педагогічного середовища перетворюється на відкриту для навколишнього світу систему. Інноваційність має стати стилем життя вчителя.

Лише вчитель у загальноприйнятому, традиційному для нашої освіти значенні, постає перед нами людиною культури, провідником державотворення й демократичних змін.

Багато питань ще має бути актуалізовано в підготовці сучасного вчителя: це, насамперед, перехід школи на компетентнісний підхід у формуванні змісту освіти й презентації і її результатів, апробація ідеології й

практики зовнішнього тестування якості освіти, профілізація старшої школи, розробка інтегрованих курсів і курсів за вибором, підготовка дітей п'ятирічного віку, навчання у школі шестирічних учнів.

Вочевидь виявляється залежність ефективності підготовки висококваліфікованого вчителя від рівня педагогічного професіоналізму, конкурентоспроможності викладацького персоналу, кожного викладача ВНЗ.

Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу у вищій школі – найважливіша умова реалізації Державної Національної програми "Освіта. (Україна ХХІ століття)".

Створення педагогічного колективу нового типу, який відповідав би високим вимогам сучасного інформаційного суспільства, спроможного до реалізації проблеми підготовки майбутнього педагога в контексті інновацій шкільної освіти – головна управлінська задача адміністрації педагогічного коледжу. Тому визначне кредо роботи коледжу: відібрати, підтримати викладача як людину і професіонала, створити умови для його фахового вдосконалення.

Наш навчальний заклад працює на ниві освіти майже 70 років і має славетну історію й глибокі традиції, які сьогоднішній колектив підтримує і збагачує. Але головними діючими особами на всіх етапах розвитку навчального закладу були педагоги. Сьогодні кадровий склад педагогічного колективу вирізняється високою професійною і методичною майстерністю, педагогічною творчістю, гідними моральними якостями, 80% викладачів, які працюють, мають кваліфікаційні категорії "Спеціаліст вищої категорії" та "Спеціаліст першої категорії", звання "викладач-методист", 43% – магістри освіти.

Викладачі коледжу активно включилися у справу модернізації освіти. Шляхом оновлення змісту навчання, запровадженням в навчально-виховний процес новітніх форм, методів, педагогічних технологій, комп'ютеризації поглиблюється якість підготовки фахівців. Уміло й цікаво вони організують роботу студентів з електронними підручниками і навчальними посібниками, авторами яких є частково і самі, студентам пропонується навчальний і методичний матеріал на електронних носіях, об'ємна відеотека, мережа Інтернет.

Педагогічним колективом запроваджена модульно-рейтингова технологія навчання з усіх навчальних дисциплін на всіх спеціальностях, що забезпечить перехід підготовки фахівців на кредитно-модульну технологію.

Сьогодні всім відомо, що професійний потенціал педагогічного колективу є запорукою підготовки конкурентоспроможних фахівців. Тому пріоритетними напрямками кадрової політики адміністрації коледжу є:

- забезпечення навчально-виховного процесу підготовки молоді висококваліфікованими, творчими й енергійними педагогічними кадрами;
- сприяння молодим викладачам у набутті наукових ступенів і звань;
- створення сучасних матеріально-технічних і морально-психологічних умов для забезпечення росту методичного й інформаційного рівня викладачів;

- удосконалення мережі професійної перепідготовки й пропаганди практичних надбань педагогів, механізмів морального й матеріального стимулювання їх діяльності. Зміни соціально-економічної сфери диктують нові форми організації навчального процесу, вимагають переглянути принципи дидактики і педагогічної психології з урахуванням можливостей, які надає електронно-обчислювальна техніка.

Важливою умовою ефективного впровадження новітніх технологій є здатність викладачів змінити акценти в методиці викладання, готовність до видів діяльності, що базуються на нових засадах, з тим, щоб виховати не лише високоосвіченого, кваліфікованого професіонала, а практично мислячого інтелектуала, здатного гармонійно облаштувати свої відносини з природою та соціальними умовами. Тому в коледжі створена й функціонує система організаційної й науково-методичної роботи з педагогічними кадрами.

Зазначені напрямки й форми забезпечують постійну й різнопланову роботу щодо вдосконалення методичного й оновлення освітньо-інформаційного рівня викладача. Головним координатором роботи з кадрами виступає педагогічна рада, яка спрямовує колективну і індивідуальну діяльність педагогів, визначає ефективність педагогічних технологій, динаміку вдосконалення процесу підготовки спеціалістів.

Рівень досягнень викладачів значною мірою залежить від науково-методичної роботи, яка у педагогічному коледжі представляє систему, складовими якої є науково-методична рада, циклові (предметні) комісії, школа молодого викладача, постійно діючий семінар "Шляхи оновлення освіти".

Науково-методична рада, до складу якої входять голови циклових (предметних) комісій та провідні викладачі коледжу, є організатором методичних і наукових заходів у коледжі, організує й забезпечує участь викладачів у обласних, всеукраїнських і міжнародних науково-методичних форумах, регіональних освітніх нарадах, обласних методичних об'єднаннях, Днях науки, видавничої діяльності. Як наслідок, протягом останніх років значно поліпшився якісний склад педагогічного колективу, зросла професійна активність викладачів, що підтверджується результатами їх атестації. Тільки у 2004–2005 н.р. викладачі коледжу взяли участь у чотирьох міжнародних, двох всеукраїнських, трьох регіональних науково-практичних конференціях, стали дипломантами конкурсу на кращий електронний підручник, який був оголошений Луганським національним педагогічним університетом імені Тараса Шевченка. А результатом видавничої діяльності викладачів стали публікації, тези у збірниках матеріалів наукових конференцій. П'ять статей у журналі "ОсвітаДонбасу"; три статті у науково-методичному збірнику МОН "Нові технології виховання" і дві статті у науково-методичному збірнику МОН "Нові технології навчання"; стаття в журналі "Дошкільне виховання".

Підвищенню науково-методичного рівня, педагогічної майстерності викладачів коледжу сприяють: навчання в магістратурі й аспірантурі, участь

у роботі методичних об'єднань викладачів ВНЗ I–II рівнів акредитації, відкриті заняття, проведення майстер-класів, курси перепідготовки, інтеграція діяльності з науковцями ВНЗ III–IV рівнів акредитації.

Значна увага приділяється молодим викладачам. У коледжі організовано наставництво, працює "Школа молодого викладача", яку очолює досвідчений педагог. За планом роботи школи з молодими колегами проводяться теоретичні заняття, експрес-консультації, майстер-класи. Кінцевим результатом дворічної роботи є творчі звіти і виставка методичних досягнень молодих педагогів.

З метою підвищення ефективності професійної діяльності й стимулювання наукового росту викладачів, якісної модернізації навчально-виховного процесу запроваджено в практику роботи рейтинг досягнень викладачів та циклових комісій коледжу. На основі аналізу діяльності щодо організації наукової роботи зі студентами, впровадження в навчально-виховний процес сучасних інформаційних та педагогічних технологій, організації й проведення наукових конференцій, семінарів, педагогічних читань тощо; методичної роботи щодо вивчення якості роботи циклових комісій, створення навчально-методичного комплексу на електронних носіях, видавничої діяльності встановлюється рейтинг за номінаціями:

досягнення циклової комісії;

досягнення викладача коледжу;

досягнення керівника студентської науково-дослідної роботи.

Необхідно зазначити, що завдання, зміст та форми науково-методичної, організаційно-інформаційної роботи потребують постійного розвитку й подальшого пошуку ефективності вдосконалення професійної майстерності педагогічних кадрів.

"Двадцять перше століття уже народилося, воно сидить перед нами за партами, і потрібно, щоб ми, вихователі, вчителі, вселяли в нього мудрість минулих віків, турботу нашого століття, ідеалами майбутнього і тим самим надихали його на самоствердження", – говорив педагог Ш. А. Амонашвілі.